

รู้ไว้ไม่กระทบผิด ฉบับที่ ๔/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๑ เดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔

นายยงยุทธ พรหมแก้ว
ผ.สพ.ขอนแก่น เขต ๕

“ว่าด้วยเรื่องการงดเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งและเงินวิทยฐานะ”

วันนี้ กลุ่มกฎหมายและคดี ขอนำเสนอ กรณี การงดเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งและเงินวิทยฐานะ จากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ดังนี้

นาย ก. ผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่ง ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจากถูกกล่าวหาว่า “ดำเนินการโครงการอาหารกลางวันเด็กนักเรียนไม่ครบตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และยังสั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินส่วนที่เหลือมาให้ตนเอง เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย” ในระหว่างการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีคำสั่งให้นาย ก. ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการชั่วคราว เพื่อความสะดวกในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และมีคำสั่งให้งดเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งในระหว่างที่ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว

คดีนี้ จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า “การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งให้นาย ก. ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และงดเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งของ นาย ก. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และเป็นการกระทำละเมิดต่อนาย ก. หรือไม่”

ตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.” โดย ข้อ ๑ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “ให้ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ในกรณีที่

/มีเหตุผลความจำเป็น...

มีเหตุผลความจำเป็น ดังต่อไปนี้ (๑) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือกรณีที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ และถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งหน้าที่เดิมต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวน การสอบสวน หรืออาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ” ข้อ ๖ ของระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน วิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “การเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะในกรณีต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้... (๗) ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการชั่วคราว... มิให้เบิกจ่ายเงินวิทยฐานะในระหว่างวันที่ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา...” จากหลักกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดกรอบการใช้ดุลพินิจในกรณีที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีคำสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ จะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นและประกอบด้วยเงื่อนไขสองประการ **ประการแรก** เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง **ประการที่สอง** ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งหน้าที่เดิมต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวน การสอบสวน หรืออาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ และจะเห็นได้ว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะมีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่มีวิทยฐานะและปฏิบัติหน้าที่หลักของตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ส่วนการมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งนั้น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่มีเงินประจำตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่หลักในตำแหน่งนั้นด้วย

จากข้อเท็จจริง นาย ก. เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน มีหน้าที่จัดการศึกษาในโรงเรียน ตลอดทั้งมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้จ่ายเงินและเก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงินของโรงเรียน เมื่อ นาย ก. ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจากถูกกล่าวหาว่า ดำเนินการโครงการอาหารกลางวันเด็กนักเรียนไม่ครบตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และยังสั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินส่วนที่เหลือมาให้ตนเอง หากยังให้ นาย ก. ปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนเดิม ย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสอบสวนทางวินัยได้ เนื่องจากย่อมมีอิทธิพลหรือมีส่วนได้เสียต่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

ในฐานะ...

ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาและมีอำนาจให้คุณให้โทษแก่ข้าราชการในสังกัดในเรื่องความดีความชอบ ย่อมเป็นเหตุให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่กล้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามความเป็นจริงและอาจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่สำคัญในเรื่องที่ทำการสอบสวนได้ ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคำสั่งให้นาย ก. ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการชั่วคราว เพื่อความสะดวกในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการออกคำสั่งที่เหมาะสมและจำเป็นแก่กรณี ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อนาย ก. ถูกสั่งให้ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และได้ไปปฏิบัติงานประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่ง ย่อมไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคำสั่งงดเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งของ นาย ก. ในระหว่างที่ นาย ก. ปฏิบัติงานประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นการออกคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว อีกทั้ง การดำเนินการดังกล่าวยังไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อ นาย ก. ที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นาย ก. ด้วย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๓๖/๒๕๕๙)

สำหรับกรณีตัวอย่างที่ได้ยกมาในวันนี้ เป็นอุทาหรณ์เตือนใจที่ดีให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่แสดงเป็นประจักษ์แล้วว่า “ผลกระทบจากการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมิได้มีเฉพาะการถูกลงโทษทางวินัยเท่านั้น แต่ยังรอบไปถึงการงดเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งในระหว่างที่ถูกสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา”

ด้วยความปรารถนาดีจากกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

วิสัยทัศน์ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

“ภายในปี ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

เป็นองค์กรชั้นนำระดับภูมิภาค ในด้านการบริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐาน

บริการเหนือความคาดหมาย ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา”

รวบรวมและจัดทำโดย

นายพีรวิชญ์ บุญหวังช่วย นิติกรชำนาญการ

กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕